

THE CRANBERRIES

The Sand Man

Kể từ khi được thành lập vào giữa năm 1990 tại Ireland cho đến nay, ban nhạc "The Cranberries" đã cho ra được ba đĩa nhạc độc đáo, đưa danh tiếng của ban nhạc đi khắp thế giới. Các đĩa nhạc ra sau đều chứng tỏ thêm tài năng cũng như phong cách âm nhạc riêng biệt của họ. Ban nhạc gồm có bốn thành viên chính là ca sĩ Dolores O'Riordan, hai tay guitar anh em Noel Hogan và Mike Hogan, và tay trống Feargal Lawler. Hầu hết các bản nhạc đều do Dolores O'Riordan soạn nhạc và viết lời.

Đĩa nhạc đầu tiên ra đời vào năm 1993 mang tên "Everybody Else Is Doing It, So Why Can't We?" Với đĩa nhạc này, ban nhạc Cranberries đã khẳng định vị trí riêng biệt của mình trong giới âm nhạc với những bản nhạc nhẹ nhàng, đầy sức cuốn hút, đặc biệt là hai bản nhạc êm dịu "Dream" và "Linger" được giới trẻ Hoa Kỳ yêu thích ngay lập tức. Giọng ca điêu luyện sắc sảo, lúc trầm lúc bổng, khi ngân khi lách của cô ca sĩ trẻ Dolores O'Riordan dễ dàng chinh phục cảm tình của thính giả. Giọng ca của Dolores O'Riordan được thể hiện xuất sắc trong hai bản nhạc "Pretty" và "Waltzing Back". Những bản nhạc trong đĩa nhạc này đều ngắn, nhẹ nhàng và dễ nghe.

Một năm sau, đĩa nhạc thứ hai mang tên "No Need To Argue" ra đời. "The Cranberries" hoàn toàn chiếm trọn cảm tình của giới hâm mộ với hai bản nhạc xuất sắc, bản "Ode To My Family" tình cảm nhẹ nhàng và bản "Zombie" phản chiến mạnh mẽ, chứng tỏ ban nhạc có thể sáng tác và trình diễn những bản nhạc mạnh, táo bạo cũng như những bản nhạc nhẹ nhàng, sâu sắc. Bản nhạc "Zombie" (Xác Người) là một thành công xuất sắc của ban nhạc, phản ánh những hình ảnh chiến tranh tại Ireland. Thêm vào đó, đĩa nhạc này còn cho thấy "The Cranberries" có khả năng sáng tác những bản nhạc "hit" (bản nhạc thành công, được nhiều người yêu thích) bằng tiếng ca cao vút, trong sáng cùng với những hợp âm guitar êm dịu của Noel Hogan. Tiếng ca của Dolores O'Riordan phảng phất tiếng ca

của Sinead O'Connor và tiếng đàn của Noel Hogan gợi nhớ tiếng đàn của tay guitar "The Edge" trong nhóm nhạc U2. Tiếng ca của Dolores O'Riordan có thể biến những từ ngữ vô nghĩa thành những âm thanh du dương. Chẳng hạn như những âm thanh "dou dou dou... dou..." "oh oh oh yeah..." quyện hoàn hảo vào lời nhạc trong các bản nhạc, tạo nên những âm thanh du dương, ngọt ngào. Dolores O'Riordan, do vậy, có thể nói đã sử dụng tiếng ca của mình như là một nhạc khí đầy sức cuốn hút kết hợp cùng với tiếng đàn và tiếng trống. Mỗi khi Dolores O'Riordan cất tiếng ca, ta lập tức nghe nhận những âm thanh du dương, trầm bổng. Ngoài hai bản nhạc xuất sắc trên, đĩa nhạc thứ hai này còn có những bản nhạc hay khác như "Twenty One", "I Can't Be With You",... Do vậy, đĩa nhạc này nhanh chóng được giới hâm mộ lùng mua khắp Hoa Kỳ và thế giới, đưa số đĩa bán ra lên hơn 10 triệu đĩa.

Hai năm sau, "The Cranberries" lại tung ra đĩa nhạc thứ ba mang tên "No Need To Argue." Đĩa nhạc này có nhiều bản nhạc mạnh mẽ như "Hollywood", "Salvation", "Free To Decide" xen kẽ những bản nhạc buồn nhẹ nhàng khác. Với đĩa nhạc này, "The Cranberries" một lần nữa khẳng định vị trí và danh tiếng của mình. Tiếng ca của Dolores O'Riordan góp phần tạo nên hai bản nhạc buồn nhẹ nhàng xuất sắc: "When You're Gone" và "Joe." Tiếng ca của Dolores O'Riordan thật du dương trong bản nhạc buồn nói lên tâm tư của mình khi vắng người yêu (When You're Gone) và thật buồn trong tiếng đàn mandolin réo rít, diễn đạt tâm sự buồn trước cái chết của bà ngoại của mình (Joe). Tiếng ngân nga "oh hey yeah..." "huh huh huh..." trong bản "Joe" càng tạo nên âm hưởng buồn của bản nhạc. Tóm lại đĩa nhạc thứ ba này là một thành công nữa của "The Cranberries."

Ban nhạc "The Cranberries" là một ban nhạc có khả năng sáng tác những bản nhạc với giai điệu du dương và lời hát mộc mạc. Ban nhạc đang thâm âm cho đĩa nhạc sắp tới, sẽ được phát hành vào tháng Chín tới đây. Các bạn hãy đón nghe.

Vu Lan Thương Tặng Mẹ Hiền

Vu lan mẹ đã tròn mấy mươi?
Lòng con thương lắm mẹ hiền ơi!
Tình mẹ thương con cao vời vời,
Con nguyện khắc ghi cả một đời.

Vu lan đem đến bao ước mong,
Mẹ ơi, lòng nguyện dặn với lòng.
Tấc dạ báo đền ân nghĩa nặng
Ôn nghĩa sanh thành chưa trả xong.

Vu lan mang lại bao luyến thương,
Mẹ ơi, thương mẹ biết bao đường.
Vĩ mà có thước dài muôn trượng.
Đo hộ lòng con đáy sông Tương.

Vu lan thánng bầy anh hỡi anh,
Tách trà kính mẹ tám lòng thành.
Ghi công nuôi dưỡng bao năm tháng.
Rễ hiền, dâu thảo anh nhé anh!

Vu lan thu đến anh nhớ không?
Vần thơ em viết vụng đôi dòng.
Mẹ là tất cả trong em đó!
Lòng em thương mẹ mấy dòng sông!

Vu lan mang lại bao vấn vương,
Mẹ là muôn thuở một trời thương.
Là tim, là máu, là hơi thở
Là trọn trong em một thiên đường.

Vu lan con trẻ xin chấp tay,
Nguyện mẹ bên con tháng năm dài.
Hương về tây, lòng thành con khẩn lạy,
Độ mẹ hiền sống mãi đến ngàn mai.

Hôn mẹ

Bé ngoan (CNCD)

Đường Về Quê Mẹ

Ngồi nơi đây ngắm trông về quê mẹ
Mịt mù khơi cách trở Thái Bình Dương
Sóng vỗ về mang nỗi nhớ, niềm thương
Ôi quê hương bao giờ ngày trở lại!

Bước ra đi lòng dạ sầu tê tái
Dạ nao nao gạt lệ cách xa cha
Bỏ đàn em, cùng với một mẹ già
Đời viễn xứ tháng năm dài cô quạnh

Ta ước mong làm loài chim tung cánh,
Vượt hải hồ thăm đất tổ, quê cha
Lướt sóng khơi tìm về lại quê nhà,
Gặp mẹ già cho châu sa mừng tủi

Dòng trần tục người đời ơi ngăn ngủi,
Biết bao giờ ta vượt bến ra khơi
Về quê hương nửa trái đất xa vời,
Bước đặng trình đường về muôn cách trở...

Thơ tặng Mẹ

Bé ngoan (CNCD)

Một Kiếp Yêu

Đêm nhớ anh, đưa hồn về một cõi
Tình đang nồng sao thế vội chia ly
Đời vắng anh, em còn lại những gì?
Hồn đã chết thành cánh si bé bỏng

Đêm nhớ anh, đưa tình ta vào mộng
Khúc ca sầu hơn nhạc Vũ Thành An
Còn yêu nhau sao xa cách đôi dàng?
Nghe trống vắng giữa vườn hoang sa mạc

Đêm nhớ anh, tìm lòng nghe tan nát
Em ước gì chung bóng với anh yêu
Đời vắng anh, em lệ ứa từng chiều
Anh nơi đó, có còn yêu không nữa

Đêm nhớ anh, một mối tình si đại
Cuộc tình đầu. Em yêu mãi anh ơi!
Một trời thương... một trời nhớ để đời
Em vẫn thế... yêu người. Thôi một kiếp.

Thùy Trang



ghi nhanh đêm K. KHÚC CỦA LÊ



chuyện về thơ ở các nơi trên toàn nước Mỹ. Trong vòng 15 phút, cử tọa được nghe chính nhà thơ nói về dụng ý dùng các dấu phẩy, cách ngắt câu trong thể thơ lục bát... Nhưng vì thời gian có hạn, nhà thơ không kịp trình bày cách dùng dấu / (slash) trong thơ của ông. Riêng phần đặt câu hỏi, Du Tử Lê đã dí dỏm trả lời các câu hỏi đặt ra cho thơ, cũng như đời sống riêng của ông.

Phần hai của chương trình là những ca khúc được phổ từ thơ của Du Tử Lê, bởi các nhạc sĩ: Trần Duy Đức, Phạm đình Chương, Phạm Duy, Anh Bằng, Hoàng Quốc Bảo, Hoàng thanh Tâm, từ Công Phụng, Đăng Khánh... được trình bày qua các ca sĩ chuyên nghiệp như: Bích Liên, Bích Thuận, La Sương Sương, Song Hằng, Trần Duy Đức, Anh Dũng, Đình Ngọc, Mỹ Thúy, Quốc Việt.

Mặc dù phòng hội chật và nóng, nhưng mọi người đều say mê theo dõi chương trình cho đến phút cuối, và có rất nhiều vị phải đứng để tham dự cho đến cuối buổi vì không một chiếc ghế nào trống. Non Sông cũng cử đại diện tham dự chương trình đặc sắc này và có chụp hình lưu niệm với nhà thơ vào cuối buổi diễn.

Hội Văn Học Nghệ Thuật Việt-Mỹ (VAALA) là một tổ chức văn hóa Việt uy tín, luôn có những buổi sinh hoạt văn hóa nghệ thuật cho cộng đồng Việt tại Orange County, “K. Khúc của Lê” là một trong những sinh hoạt đặc thù của hội. Trân trọng giới thiệu đến các bạn trẻ hội quán này và mong các bạn có mặt đông đủ hơn trong các lần kế tiếp.

(Etcetera ghi)

Thật hiếm có những sinh hoạt văn nghệ nào mà những người tham dự lại chịu khó đến sớm như thế, trước nửa tiếng đồng hồ, hội quán VAALA, (số 11022 Arcacia Parkway, Garden Grove), đã đông nghẹt. “K. Khúc của Lê”, buổi sinh hoạt văn nghệ mở đầu mùa thu đã diễn ra đúng giờ, y như trong tờ chương trình đã định: 8.30PM, đây là điểm son đầu tiên đáng ghi nhận của chúng tôi.

Sau phần giới thiệu nồng nhiệt của hai vị giáo sư Nguyễn Đình Cường và luật sư Phạm Đào Bạch Tuyết, hơn 120 khách yêu thơ đã vỗ tay chào mừng nhà thơ Du Tử Lê, nhân vật chính của đêm thơ/nhạc. Du Tử Lê, theo lời giới thiệu, được xem như nhà thơ có công lớn trong việc cách tân thi ca qua nhiều hình thức ngắt câu, xử dụng dấu / (slash) thay cho các dấu (.), (,) v.v. Không những thế, thi ca của ông luôn gây xao động tâm tình người đọc bởi những hình ảnh mới lạ và là nguồn cảm hứng cho rất nhiều các nhạc sĩ. Du Tử Lê, một trong rất ít các thi sĩ Việt nam có tác phẩm được tuyển chọn giảng dạy trong các giáo trình đại học tại các đại học lớn như: UCLA, UCI, cũng như ông được mời đến nói

VỀ TỪ VÔ VỌNG

Thơ Du Tử Lê

Nhạc Hoàng Song Nhy (Sài Gòn, 1985)

Lento Expressio

The musical score is written in treble clef with a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a 3/4 time signature. The tempo is marked 'Lento Expressio'. The lyrics are written below the notes, with some words in italics. The score consists of ten staves of music.

về từ một dòng sông Em
nòng nân nhớ biển Gió cuốn muôn nghìn
năm Lấp chôn tình vô vọng về
từ một mùa Đông Em rầu rầu sương
có Hồn mừng mừng mây mù Mất
bơ phờ cõi nhớ về từ một ngày
mưa Em nảo nùng oan khổ Cây
khăng khiu đời chờ là một đời héo
uá về từ một tình đau Mối
ứ tràn máu mặn Ngực ngậm lời trăm
năm Hồn rũ bóng hiu hiu

LTS: Gần đây, nhiều anh chị em sinh viên có những băn khoăn về cách điều hành hội sinh viên Việt nam của trường. Có những lúc hội rất mạnh và có những khi hội rất yếu gần như giải tán. Đây là một đề tài dài và khá phức tạp. Non Sông sẽ cố gắng thu thập những câu hỏi, ý kiến để chúng ta cùng tìm cách làm cho cùng chia sẻ kinh nghiệm sinh hoạt với nhau.

Hỏi: Tôi là một cựu sinh viên. Những năm về trước khi còn sinh hoạt ở VSA, chúng tôi thường có những sinh hoạt tích cực và ý nghĩa cho các hoạt động sinh viên. Lớp bạn cũ giờ mỗi đứa một phương rồi. Gần đây tôi về học cao học ở trường cũ và rất mừng vì thấy VSA vẫn còn hoạt động. Tôi cũng muốn giúp mấy em nhưng thấy khó khăn quá, hình như mình "già" rồi nên mấy em không nghe mình nói, thậm chí còn đụng chạm vì nhiều em tự ái rất cao. Có cách nào mình giúp mấy em tránh những lỗi sinh hoạt mà chúng tôi đã vấp phải ở những năm về trước không?

Đáp: Người có lòng như anh thật là hiếm, già trẻ không phải là vấn đề đâu anh.

Anh nên quan sát coi hội cần gì và nếu anh có thể giúp được thì nên giúp. Ý kiến hay thì thật là nhiều nhưng thực hành thì không phải là chuyện dễ. Muốn giúp các em thì không phải mình chỉ góp ý kiến, kinh nghiệm suông mà mình còn phải "nhào" vô phụ các em làm việc. Khi anh sinh hoạt có trách nhiệm, uy tín thì những kinh nghiệm của anh được anh em chú ý hơn. Chúc anh may mắn.

Hỏi: Mình nên có tham gia Vietnamese Student Association (VSA) ở trường học mình không? Sao nhiều lúc tôi thử đi họp nhưng thấy chán quá.

Đáp: Hội sinh viên Việt nam là tiếng nói của sinh viên Việt nam nơi trường mình học. Đó cũng là một trong những nơi mà sinh viên Việt nam mình cùng có những hoạt động sinh hoạt, giúp đỡ nhau và bảo tồn văn hóa. Góp tay để làm cho hội sinh viên hoạt động mạnh hơn là một việc nên làm. Bạn nên tham gia và hãy đưa ra những đề nghị hữu ích để giúp VSA được mạnh hơn. Bạn cũng có thể mời thêm những bạn bè cùng vào để góp tay vạch

định những chương trình hay, hấp dẫn và có ý nghĩa cho hội.

Hỏi: Em nằm trong ban chấp hành của VSA nhưng bó tay vì không biết phải giúp như thế nào. Các anh chị có kinh nghiệm sinh hoạt xin hãy giúp ý kiến em với.

Đáp: Rất nhiều VSA officials có những lo lắng như bạn. Câu hỏi bạn đưa ra không rõ là VSA của trường bạn bị vấn đề gì nhưng NS xin góp vài ý kiến như sau:

1) Ban chấp hành (BCH) thỉnh thoảng nên thường có những sinh hoạt chung với nhau (Karaoke, picnic, movie, camping, eat-out v.v...) để tạo không khí vui vẻ và thông cảm nhau. Nhờ vậy anh em trong BCH làm việc với nhau dễ dàng hơn.

2) Cần thẳng thắn để giải quyết những mâu thuẫn nội bộ với nhau trong BCH. Đừng nên đi than phiền về một người trong ban chấp hành với người ngoài ban chấp hành vì làm vậy thì chẳng khác "vạch áo cho người xem lưng" và do đó gây những ảnh hưởng và tai tiếng không tốt cho BCH và VSA.

3) Luôn có những chương trình hoạt động (văn nghệ, báo chí, gây quỹ, thể dục thể thao, tham gia các sinh hoạt của trường, cộng đồng v.v....) để các thành viên có dịp sinh hoạt.

4) Thành viên BCH phải tỏ ra là những tấm gương sáng thì tiếng nói của BCH mới được anh em sinh viên trong trường mến nể và tiếp tay đẩy mạnh các sinh hoạt của hội. Một thành viên BCH chỉ lo việc sinh hoạt của hội mà để bị điểm thấp, "drop" lớp thì chỉ làm cho người ta tội nghiệp mình. Một thành viên BCH mà ăn nói, hành động không giữ tư cách thì sẽ là "con sâu làm rầu nồi canh". Do đó BCH nên nhớ nhắc nhở với nhau để cùng giúp

nhau trở thành một ban lãnh đạo tốt và có bản lãnh của hội.

5) BCH nên vui vẻ đón nhận mọi ý kiến từ các bạn sinh viên, tránh điều hành hội bằng đường lối độc tài. Nên học hỏi những kinh nghiệm từ người đi trước. Quan trọng nhất là phải đề cái "tôi" trong người xuống, tránh phát biểu quá nhiều ý kiến vô bổ, ham nổi, ham danh. Tránh tình trạng một người trong BCH ôm quá nhiều việc đến nỗi phải bỏ làm, bỏ lớp v.v....

6) Phải giữ uy tín với gia đình, đảm bảo chuyện học và những sinh hoạt khác để gia đình mình an tâm. Cố gắng đừng vì hợp hành mà đi sớm về khuya thường xuyên làm cho gia đình cảm thấy VSA làm con em mình sa sút trong vấn đề học hành...

7) Khi bất cứ ai trong BCH chuyển trường hoặc ra trường thì nên về giúp VSA của mình khi có dịp. Nhờ vậy các anh em mới trong BCH sẽ cảm thấy tự tin hơn vì có sự tiếp tay và kinh nghiệm từ đàn anh.

Sinh hoạt trong BCH của VSA là một thử thách lớn. Cũng học hành, làm việc như các sinh viên khác nhưng mình còn tìm cách góp tay để thực hiện những hoạt động ý nghĩa, lý tưởng là một điều tuyệt vời không phải ai cũng làm được. Những ai đã từng sống chết với VSA của mình luôn cảm thấy đó là những ngày tháng, kinh nghiệm đáng nhớ. Đặc biệt là họ học được rất nhiều điều trong thuật xử thế, điều hành. Trong những năm vừa qua, NS rất may mắn có dịp tiếp xúc với nhiều ban chấp hành hội sinh viên Việt Nam của các trường đại học và trung học. Hàng tháng BCH các trường thường về họp tại trụ sở THSV, do đó anh chị em trong THSV học hỏi được khá nhiều điều hay từ các BCH. Hy vọng có dịp gặp bạn để chúng ta cùng chia sẻ thêm một số kinh nghiệm sinh hoạt.

Tìm Về Thời Thơ Dại!

Em đưa tay,
kéo về,
thời con nít
Nơi xóm chợ chiều,
thơ dại,
hồn nhiên.
Có lắm trò chơi mãi miết réo mòi
Có những cánh diều vô tư chao liệng.

Em đưa tay,
kéo về,
thời thơ dại
Tìm lại những ngơ ngác,
trò chơi xưa:
Nhà chòi,
đánh trận,
cổ lau dựng trại
Bị mẹ đánh, trốn ra vườn, chơi nữa.

Em đưa tay,
ôm trọn,
miễn ký ức.
Một thuở ngày xưa,
bình dị
ngô nghê
Quên đi mất Cha Mẹ một đời lam lũ
Cực nhọc nuôi em, tình thương tràn trề.

Em đưa tay,
cầu xin,
Mùa báo Hiếu,
Cầu cho Mẹ Cha bình thân an nhàn
Cầu cho mọi người hạnh phúc, an Khang,
Và mong cuộc sống đừng như là cơn lốc.

Đơn giản thế,
Em mong mình có thể
Trở lại ngày xưa, con nít hồn nhiên
Và em sẽ thương Cha Mẹ thêm nhiều
Vì em hiểu rõ công ơn trời biển.

Giọt nước mắt hôm nay em muốn,
Tạ tội Mẹ Cha ơn nuôi dưỡng, em chưa đền,
Nhìn lại chính mình, hình như vẫn chưa nên,
Cha Mẹ ơi, con chưa tròn bổn phận.

MeoCon – Sept. 98'

**You can give without loving
But you can never love without giving**



Mùa Khai Trường

Này cô bé tay lấm lem màu mực!
Sao bé còn cứ mãi mãi ham chơi!
Mùa khai trường đang tới đấy bé ơi
Mua sách vở để vào niên học mới.

Chậm chút đi, bé chờ ta theo với!
Đi kiểu này còn ý nghĩa gì đâu
Làm nữ sinh sao bé cứ đi mau
Đi nhanh thế sẽ không giàu đâu nhé!

Đủ hết chuta, viết chì cùng thước kẻ
Vỡ trắng tinh trong chiếc cặp da màu
Ô mai nè, Xí muội bỏ nơi đâu,
Khéo khéo dính sẽ hoen màu trang giấy!

Cô bé ơi đời sẽ vui biết mấy!
Nếu mãi làm cô trò nhỏ thân thương!
Mỗi buổi mai ta đưa bé đến trường
Mùa khai giảng mộng mơ ra cửa lớp.

Ngó làm chi khiến tim ta hồi hộp
Không thuộc bài làm sao lấy điểm A
Chiều tan trường ta đã đủ cơn say
Phải gắng học trong những giờ lên lớp.

Ở đầu lớp không được nhìn cuối lớp
Khoảng cách xa bé chẳng thấy gì đâu
Giờ ra chơi ta sẽ ở bên nhau
Ghi kỷ niệm trong ngày đầu khai giảng...

Cái ông kia... sao mà ngoan quá vậy!
Mùa học về mà lo lắng làm chi!
"Làm học trò nhưng không sách cầm tay..."
Thế mới đẹp tuổi học trò đấy nhé!

Lấy than đen thay bút chì để vẽ
Pha cho vừa màu tím của mồng tơi
Viết tên ông trên những chiếc lá rơi
Đem yếm thử cũng tiêu đời đó nhá!
Học ở đây phải vội vàng hối hả
Đi từ từ sẽ lãnh 'F' cho coi
Vừa test xong lại phải final rồi
Homework không cũng đủ làm ngập thờ.

Cái ông kia sao mà không mắc cỡ!
Tôi mỗi đầu chữ có ngó ông đâu!
Chiều tan trường sao ông cứ theo sau!
Anh tui biết ông ăn đòn cơ đấy!

Nhưng khai giảng làm tôi vui lắm đấy
Thôi được rồi ông cứ nghe đây
Giờ ra chơi hãy đến ở gốc cây
khắc kỷ niệm khai trường lên trên ấy.

Kiểu Lê

Mùa Khai Giảng

Mùa khai giảng em bắt đầu đến lớp
Xung quanh buồn vì thiếu bóng người quen
Đâu đây chớm mưa hạt buồn từng lớp
Quanh cổng trường khe khẽ em gọi tên
Ve thôi hót, vàng cây đầy trước ngõ
Đường đến trường chỉ một bóng quạnh hiu
Thương tiếc chi ngày xưa người ta tỏ
Lúc khai trường... Ta ngoảnh mặt một chiều

Cafe

WHY KIDS JOIN STREET GANGS?

A car accident in Westminster about two years ago killed four Vietnamese teenagers and injured one. One of the deaths was my teenage cousin, Tuấn. Within a few minutes after the crash, police cars converged from all directions. An ambulance was immediately dispatched to the scene. Spectators huddled together, the horror mirrored in their eyes. A couple of news reporters also arrived at the scene, not too long after the ambulance. The cameras recorded the grizzly picture of the dead bodies and the smashed Mercedes, which had run straight into an electric pole and was ripped into two pieces. “We think this tragedy is a result of gang rivalry,” a reporter spoke tensely into his microphone. He was right. These kids were members of a gang. They

had been chased and shot at by another group. Speeding recklessly at well over eighty miles per hour on local streets, the driver had lost control when he tried to make a right turn. A policeman said, “This is the worst crash that I have ever seen.” Those watching the news would probably shake their head and start to wonder how juvenile gangs come to exist in this country. There are numbers of causes, but the most direct and important ones are poverty, racism, peer pressure, television, and lack of cultural values.

Why is poverty a major cause of kids joining gangs? The answer is not too complicated. There are a great number of families in which both parents are almost never home. Without skills and education, these parents have to accept minimum

wage and physically demanding jobs. To provide sufficient support for their children, they end up putting in over time, evenings and on weekends. Struggling to have a shelter over their head, enough food on the dinner table, warm outfits for the cold winter or the rainy days, these poor parents do not have much time left to look after their children. Parental monitoring for the children is transferred over to the older child. These children take turns taking care of each other. Since their parents do not make much money, these kids often have to share a number of things. They never develop a sense of personal ownership. They might not have their own room, own bed, or even own toys. They never possess anything new. Clothing and shoes are passed on to the younger child, even though the oldest child does not have any new outfit. His parents often get used clothes for him from a thrift store. Lacking substantial and emotional care, children from impoverished families easily fall when exposed to bad temptations.

Imagine a poor child, who never had a new pair of shoes in his life, being offered a pair of flashing sport shoes. At first, he would probably refuse in embarrassment. However, the person who initiates the offer might coax the poor child, “Don't worry. You could pay for it by running a few errands for me.” This logic seems to convince the kid. Without hesitating, the kid accepts the offer in hope of an opportunity to repay it in a decent way. Unfortunately, these “errands” are not simple at all. It could be a secret message, or an illegal product that the poor kid has to carry out to another gang's member. The offers keep coming, and the errands accompany them. Once the first offer is accepted, it is hard to resist those after it. Consequently,

the errands will increase in number and demand. Eventually, the innocent child finds himself a gang member who can no longer carry out his own will. He is now committed to these kinds of activities. He also derives pleasure from his acts. He reasons to himself, "Being a gang member, having money, goods, privilege and power, is far better than being an ordinary kid, having nothing but poverty, suffering, and depression." For him, the gang is his only mean to climb out of his poor fate.

How about racism? Children from minority ethnic groups often experience disadvantages in everyday life. There are language barriers and cultural differences. There is also discrimination and prejudice everywhere. In my cousin's case, his classmate beat him up, because the boy could not copy his homework. Did he deserve to be beaten up? The answer is yes for the lazy classmate, because Tuấn did not share his knowledge. There are also emotional factors that contribute to the violence of these kids. Crowding in low condition housing areas, receiving little or no supervision, these kids build up within themselves a will to rebel. Once being discriminated against, a child might turn around and take it out on someone else. To prevent himself from being discriminated, he identifies himself with his own group. His neighborhood becomes his terror. His neighbors and his own ethnic friends become his gang members. His friends and he will fight against anyone who crosses the border, who invades the territory, who messes with one of their people. He believes that as long as he is with his own group, he does not suffer discrimination. Moreover, he looks forward to companionship, adventure, experience and support from other members of the group. To be totally accepted by the group, he begins to dress up, behave, and carry himself according to the style of his group. He wants to be addressed as one of the group.

Take Tuấn's case, a tenth grader, for instance. One day, he went to class early

and recognized a banner in a restroom, "Hey, little yellow skin. What are you doing here?" He was so upset that he could not do anything that day even taking note for his class. He talked to his Asian classmates about what he saw in the restroom. They all came to a conclusion that, "We have to cooperate to fight against those who despise us." Really, a group of ten Asian students started joining gang from then and Tuấn was the leader. They first formed a name for their group and everybody in this gang dress black wide jeans and white T-shirts. In addition, they all have short hair and always go to school together.

It is not surprising that not only impoverished and minority children are joining gangs, children from wealthy families also engage in gangs as well. Peer pressure is one of the reasons behind this phenomenon. Generally speaking, kids often want to own things just like their peers own such as fanciful clothes, big houses, luxury cars, and unlimited privileges. When school time is over, these kids often get together for a number of activities. Usually, they choose to meet at a house of any classmate whose parents both work. Then, they can do whatever they want such as drinking, singing, watching adult or violent movies, or worse, attempting to use drugs. Their parents, however, don't know anything about their children's after school activities. They always assume that their children are doing well in school. Without their parents' attention, these kids sink into their daily routine. As a result, there is little time left for them to do homework or household chores.

When parents find out what their kids are up to, they often reason with their children and ask them to quit immediately. Is it easy for kids to resist these enjoyable activities? The answer is no if these kids are addicted to this kind of routine. They might choose their friends over their families when their parents' will and theirs are conflicting. From then on, these kids get together on streets instead of inside their own houses. They gradually form a gang to

unite themselves and protect themselves.

When they have their own group, rules and enforcement must come along. There is no way out for a kid once he has joined a gang. If a kid wants to get out, what would happen? Gang members definitely find ways to persuade the kid to stay. Worst is, the leader holds a knife to the newcomers throat. If the leader thinks the newcomer is lying to him, he can slit his or her throat. Depending on the circumstances, they might coax or threaten him. The kid faces a life time decision here. If he no longer wants to be part of the gang, other gang members won't be his friends anymore. It's hard for the kid to say no. Doesn't the kid want others to think that he is cool and brave? The only solution is to stay with the gang where he feels that he is accepted.

When my cousin first joined his gang, he had a scary feeling every time he went home. He did not reveal he had joined a gang, but his parents knew everything through his friends. They reasoned with him about the bad result of gang's activities. He immediately agreed with his parents and was about to get out of the gang. Guess what? His gang's members again reasoned him. Unlike his parents' advice, he had a feeling of living in a "cool" world, which is only for gang members. Right after that, he run away and lived with his gang's members to avoid feeding of his parents' "lectures" everyday.

The influence of television on the American society is either good or bad; however, the bad angle is much wider for children. Television would not present the exact life in society, but an imaginary one, via all kinds of advertising. Therefore, it accidentally gives children a false idea about the society where they are living in. I would listen to Little Saigon radio on the way back home from school, because there would be an interesting talk show about educating children, and I could not help to become sad when listening to parents who had their kids in prisons because they committed crimes. A number of parents shared that their kids would

spend most of their time in a closed-aired room instead of going outside for physical movements. Being always in their own room and lacking of talking and sharing with their parents, kids have tendencies to do things based on their impulsion when they had a chance to hear what seems to be “freedom” to them. For this reason, joining gangs is not a problem for them, since they think that to find a “better life” for themselves, they need to hang around with whoever friends they could get. Who can guarantee they will not be under peer pressure afterward?

Finally, lack of cultural values is also an obvious reason why kids join gangs. In Vietnam, we have influences from various kinds of religions such as Buddhism, Catholicism, Taoism and Confucianism, and that's why we respect morality. In other words, poverty would not be a shame. I myself had lived in Vietnam for nineteen years and had experienced the poverty and starvation for a number of times since 1975. I was kind of comforted since I was not alone facing the privations. I could not count how many times I had seen people exhausted and fainted with hunger. I still have the memory of a friend, Trọng. He was born into poverty and his parents could not afford to buy him a new white shirt as required for students in Vietnam. He actually had a white shirt but it was passed from years to years, and ironically, it was a mixture of many patches. But he was the most optimistic boy that I have ever known. He was extremely intelligent and moral. One day, a group of boys tried to play a trick on us, the girls. He seriously told them to stop because it would not be nice to behave like that. Nobody could believe such little poor boy could implicitly impress every student in school. There was a little cute thought about him the other day when I had good news that he is officially a doctor and now serving in a

hospital in Ho Chi Minh city. I would think that no kid in America was as poor as Trọng, and if Trọng did not feel ashamed about his poverty then why should the kids here should? So why could they end up in gangs, doing drugs, drinking, smoking, committing crimes, and getting into violence activities? Is it because something in the American culture had adversed influences on them? The truth is, American schools do not have a morality subject taught in classes as in Vietnam. To develop creativity for kids, they let them to be very free. The consequence is those kids expect their parents to respect their freedom as much as their teachers do at school. That's why some children prefer to speak English than Vietnamese. It's pitiful for me to see my eighty-six years old grandma isolated in her room days and nights without having any talk from my cousins. Actually people like my grandma have a lot of knowledge about Vietnamese culture, but she can not teach her grandchildren, for she can not speak English and the kids expect her to communicate with them in English. It's easy to understand that when any expectation from the kids fails, they would roll up into the stream of gangs to find themselves a “family” where everybody in the “family” always conforms to their expectations.

When kids join gangs, their lives immediately shift from depending on their family to a safety net. Ironically, this “net”

is not safe at all. The kids' lives are always in danger and they could be arrested any time. They have to do a number of illegal things to finance themselves, and live with constant violence as well. They usually have conflicts with other groups or even among their own group. The death of Tuấn and his friends, once again, was an obvious result of gang conflicts. Society needs

to develop programs to reduce poverty, racism, peer pressure, and bad television shows so these kids can have a chance to live. Also, Vietnamese communities should advertise and encourage children to join organizations such as Scouts, Gia Đình Phật Tử, Thiếu Nhi Thánh Thể, Tổng Hội Sinh Viên Học Sinh, and concurrently set up Vietnamese courses in each organization so that children have a chance to know where their root is.

(In remembrance of my cousin)

You lie there

Eyes closed

Mouth shut

Heart dying

No movement

You parents stand right there

Crying and screaming

They love you

They want to kiss, hold, and hug you

You are motionless

Kiss can't help

Hug can't help

How could you be so cold?

Eyes still closed

Mouth still shut

Bye-bye

Lê Mỹ Hạnh

TẠI SAO KIM DAE JUNG VỚI CHÍNH SÁCH TỰ DO DÂN CHỦ VẪN GẶP KHÓ KHĂN TRONG VIỆC GIÚP NAM HÀN THOÁT KHỎI CƠN KHỦNG HOẢNG KINH TẾ?

Tạ Đức Trí

Cuộc khủng hoảng kinh tế Á Châu cho đến hiện giờ vẫn chưa chấm dứt và vẫn là mối lo ngại hàng đầu cho các nhà lãnh đạo Á Châu. Tân tổng thống Nam Hàn Kim Dae Jung là người được mệnh danh là một lãnh tụ sáng chói và cấp tiến của Á Châu năm nay vì ông đã từng tuyên bố là sẽ áp dụng tự do dân chủ trong đường lối lãnh đạo. Theo ông, chỉ có tự do dân chủ mới có thể kéo Nam Hàn và các nước Á Châu ra khỏi tình trạng bế tắc như hiện nay. Tuy nhiên, vấn đề thất nghiệp ở Nam Hàn vẫn chưa giảm và các cuộc đình công lại tiếp tục tăng. Vậy thì chính sách tự do dân chủ của Kim Dae Jung có thật sự thích hợp trong tình trạng kinh tế và cấu trúc chính trị của Nam Hàn hiện giờ hay không. Hay nói một cách khác tại sao Kim Dae Jung với chính sách tự do dân chủ vẫn gặp khó khăn trong việc kéo Nam Hàn ra khỏi cơn khủng hoảng kinh tế?

Để có được một câu trả lời tương đối khách quan, chúng ta hãy cùng xem xét chủ nghĩa tự do, và sơ lược hoàn cảnh lịch sử xã hội của Nam Hàn sau đệ nhị thế chiến.

Chủ nghĩa tự do (liberalism):

Trước khi hiểu rõ chính sách của Kim Dae Jung, chúng ta hãy quay trở về nguồn gốc của chủ nghĩa tự do của Adam Smith. Theo Adam Smith, một lý thuyết gia kinh tế của Scotland vào thế kỷ 18, thì chủ nghĩa tự do được định nghĩa là tự do trong thương mại, buôn bán mà không bị sự kiểm chế của chính phủ. Ông cho rằng chính sự tự do trong kinh tế sẽ mang lại sự phồn vinh cho quốc gia. Cũng như tự do trong giao dịch sẽ đem lại sự cạnh tranh trong thương trường, và từ đó lợi ích cá

nhân sẽ là động cơ thúc đẩy tất cả mọi người tham gia vào việc phát triển kinh tế. Do đó, ông tin rằng chủ nghĩa tự do sẽ ổn định các tranh chấp trong thị trường và việc can thiệp của chính phủ là điều không cần thiết.

Trở lại với Nam Hàn, Kim Dae Jung tin rằng quân đội không nên xen vào vấn đề kinh tế và chính trị hiện nay. Thay vào đó, ông đã trấn an dân Nam Hàn hãy kiên nhẫn chịu đựng tình trạng thất nghiệp trong khi chính phủ mới của ông đang thực hành chính sách tự do dân chủ.

Tuy nhiên, tự do dân chủ cũng đã được tranh luận ở các nước Á Châu. Cựu thủ tướng Singapore Lee Kwan Yew đã từng cho rằng xã hội Á Châu không thể nào chấp nhận lối tự do dân chủ theo kiểu Tây Phương. Ông tin rằng chính Khổng giáo với kỷ cương trật tự xã hội đã giúp châu Á phát triển mạnh mẽ về mặt kinh tế. Khác với ông, Kim Dae Jung cho rằng tự do dân chủ không phải chỉ thuộc về Tây Phương mà nó đã ở sẵn trong đạo Phật, Khổng, và Lão. Do vậy, ông nghĩ rằng Đông và Tây Phương đều ý thức được tầm quan trọng của tự do dân chủ trong việc phát triển kinh tế và chính trị. Nhưng nếu đã phát triển kinh tế theo lối tư bản tự do thì tại sao lại rơi vào tình trạng khủng hoảng? Phải chăng hoàn cảnh lịch sử của Nam Hàn sẽ giúp chúng ta hiểu thêm yếu tố đưa đến khủng hoảng.

Hoàn cảnh lịch sử xã hội của Nam Hàn sau đệ nhị thế chiến:

Tuy Nam Hàn đã phát triển theo kinh tế tư bản nhưng cấu trúc chính trị thì vẫn còn tàn dư của chế độ quân phiệt Nhật để lại sau 1945. Do đó, kinh tế tư bản vẫn còn bị

kiểm soát dưới quyền của chính phủ. Kim Dae Jung mặc dù vẫn kiên trì chính sách tự do dân chủ nhưng vẫn chưa dẹp bỏ được hết hệ thống hành chánh quan liêu quân phiệt Nhật đã tồn đọng trong mấy chục năm qua. Thêm vào đó, giới tài phiệt Nam Hàn (gọi là chaebol) đã lũng đoạn kinh tế lẫn chính trị Nam Hàn và vì vậy việc ngăn chặn quyền hành của chaebol là một trong những việc làm đầu tiên của chính phủ Nam Hàn. Vì vậy, kinh tế và chính trị phải hỗ trợ lẫn nhau và kinh tế tư bản không thể nào tồn tại dưới chế độ quân phiệt.

Mặc dù Kim Dae Jung đang cố gắng xây dựng nền kinh tế, chính trị theo chính sách tự do, dân chủ, nhưng ông cũng gặp không ít những khó khăn như: guồng máy chính trị quân phiệt mà Nhật đã để lại, áp lực của quỹ tiền tệ quốc tế, thất nghiệp lan tràn, vv.. Do đó, chính sách tự do dân chủ của Kim Dae Jung cần phải có thêm thời gian để thích hợp với sự biến chuyển trong cấu trúc chính trị cũng như những xáo trộn trong xã hội mà Nam Hàn đang phải đương đầu.

Tài liệu tham khảo:

1. Balaam, David and Michael Veseth. *Introduction to International Economy*. New York: Upper Saddle River, 1996.
2. Lee, Wha Rang. "Kim Dae Jung – Can He Deliver on His Promises?", *Korean Times*, Feb 14 1998.
3. Zakaria, Fareed. "Culture is Destiny: A Conversation with Lee Kwan Yew," *The New Shape of World Politics*.

TỬ VI

một khoa học huyền bí

tiếp theo từ NS số 90
Huyền Châu

Ngũ Hành Là Gì

Theo môn tử vi Tây Phương (astrology/horoscope) thì nếu một người sinh ra đời mà chịu ảnh hưởng của Mars (Hỏa Tinh) thì sẽ nóng tính, và nếu chịu ảnh hưởng của mặt trăng thì sẽ có nhiều nữ tính, vân vân... Những điều đó thì ta cũng không thể hiểu được là tại sao. Ví dụ như nếu ảnh hưởng của tinh tú vào một em bé mới sinh là có thật đi nữa, thì tại sao ảnh hưởng của Hỏa Tinh lại khác với ảnh hưởng của mặt trăng? Phải chăng vì cấu trúc của hai hành tinh này làm cho “điện” phát ra của chúng khác nhau? Khoa học Tây Phương chỉ cho ta biết có hai loại điện âm và dương thôi, tại sao lại có nhiều loại điện của nhiều hành tinh như thế?

Theo Y Khoa của Trung Hoa, không phải điện của con người chỉ có Âm Dương mà thôi, nhưng còn có Ngũ Hành. Âm Dương thì chúng ta đã biết rồi, đại khái Dương thì liên quan tới nóng, phái nam, còn Âm thì liên quan tới lạnh và phái nữ. Ông Osawa đã theo thuyết Âm Dương mà dạy người ta ăn uống đúng cách để chữa được một số bệnh. Theo ông thì những bệnh như là phong thấp và tiểu đường hay bao tử ợ chua thì thuộc về Âm, và cứ chịu khó ăn cơm (hay cháo) gạo lức muối mè thì sẽ trị được vì sẽ làm cho cơ thể có thêm chất Dương, và một khi trong người Âm Dương điều hòa thì sẽ hết mọi bệnh tật, có thể là vi trùng vẫn còn đó nhưng cơ thể mình sẽ có khả năng chống đỡ và vi trùng sẽ không làm hại được mình. Ngược lại, những bệnh như trúng nắng, ho nóng, hay là bao tử đầy hơi do nóng (không có ợ chua) thì thuộc về Dương, khi đó lại phải

tránh dùng những gia vị cay nóng và cần ăn uống những thức mát thì cơ thể mới điều hòa trở lại và mới hết bệnh. Người Việt Nam chúng ta cũng rất biết cách áp dụng điều hiểu biết này vào phương pháp ẩm thực để giữ gìn sức khỏe. Ở Pháp, có nhiều xe hơi thòng một sợi xích sắt chấm xuống đất phía sau xe, mục đích là để truyền bớt điện dương trên xe đi, (hay nói cách khác, là để lấy thêm âm điện tử từ dưới đất lên) để những người ngồi trên xe được thoải mái vì không bị mất hết âm điện tử khi vỏ xe chà xát vào không khí trong lúc xe di chuyển, và cơ thể mọi người trở nên quá dương làm họ nhức đầu chóng mặt. Có một lần sau khi xuống xe điện ở Hồng Kông tôi cảm thấy quá chóng mặt khó chịu, tôi bèn nắm tay vào một cái cột kim loại mát rượi gần đó, và sau đó chừng một phút tôi lại thấy hoàn toàn dễ chịu trở lại, chắc hẳn vì cơ thể tôi đã hút lại được một số âm điện tử truyền từ dưới đất lên. Biết được nguyên tắc điều hòa âm dương đối với cơ thể đã là một điều quan trọng để bảo tồn sức khỏe cho mình.

Thật ra quan niệm của ông Osawa về sự liên hệ giữa đồ ăn và sức khỏe cũng đã đúng, nhưng mà chưa đầy đủ. Ông đã không nêu ra được vấn đề Ngũ Hành trong thức ăn, như trong Y Học Đông Phương (hay nói cho đúng hơn là của Trung Hoa). Ngũ Hành bao gồm Kim, Mộc, Thủy, Hỏa, và Thổ. Kim là kim loại, màu trắng, vị đắng, ví dụ như trong đồ ăn thì cải bắp, củ cải trắng là thuộc hành Kim. Trong cơ thể thì cũng có những cơ quan thuộc hành kim, đó là phổi, ruột già, tai, và tay chân. Một con người mà có dáng vóc hình Kim

thì người đó hơi mập mạp, da trắng, mặt tròn, và tiếng nói thanh tao. Một người chịu ảnh hưởng của Kim Tinh (Venus) cũng sẽ có vóc dáng như vậy.

Trước khi nói thêm về các hành khác, tôi muốn nói về sự liên quan giữa các hành trong cơ thể và trong đồ ăn với y học đông phương. Về vấn đề ngũ hành sinh và khắc thì y học liên quan mật thiết với tử vi và tướng số – do đó mà nhiều nhà danh y Trung Hoa cũng đồng thời biết xem tướng mạo rất giỏi. Đôi khi một ông thầy bói, sau khi so đôi tuổi, bảo phụ huynh của cô gái rằng: “không được đâu, anh này mạng mộc, khắc với mạng thổ của cô gái, lấy nhau không có tốt, khó làm ăn và nhiều điều xui xẻo”. hoặc: “cô ấy mạng Thủy sẽ khắc anh ta là mạng Hỏa đó.” Thật ra mấy ông thầy bói nói vậy cũng không có đúng lắm. Nếu muốn so đôi tuổi thì phải dựa vào nhiều yếu tố hơn là chỉ dựa vào hành của năm sinh. Tôi đã từng thấy những cặp vợ chồng có mạng khắc nhau hẳn hoi mà vẫn sống trường thọ bên nhau, lại có những cặp khác có mạng sinh nhau mà ở với nhau chẳng được bao lâu thì đã đem nhau đi gặp luật sư để làm giấy tờ ly dị. Ngũ hành có ảnh hưởng gián tiếp lên số mạng con người, điều này tôi sẽ nói trong một bài sau.

Nhưng ngược lại, ngũ hành lại có ảnh hưởng trực tiếp lên cách trị bệnh. Y học Trung Hoa chữa bệnh nội thương rất tài. Hiện nay, y học Tây Phương đã làm cho nhiều vị bác sĩ thất vọng và họ tuyên bố: “Sau khi trị bệnh nhiều năm, tôi chỉ còn tin vào y khoa có một nửa, đó là cách điều trị những chứng bệnh về vi trùng hoặc những trường hợp giải phẫu cho những tai nạn, còn để điều trị và phòng ngừa những chứng bệnh kinh niên thì lại cần phải dựa vào cách ăn uống của bệnh nhân.” Thật ra y học đông phương đã biết điều đó từ lâu rồi. Một quan niệm đơn giản là “ăn gì bổ nấy”. Nhưng bệnh nhân đã bệnh quá rồi thì làm sao còn ăn được nữa mà bổ. Vả lại điều đó cũng chưa chắc, vì chưa có ai chứng minh. Còn một quan niệm nữa là:

“chữa bệnh trước, bồi bổ sau, nếu không thì chỉ bổ cho cái bệnh.” Vậy thuốc chữa bệnh của người Trung Hoa dựa vào đâu mà chữa được bệnh? Đó là dựa vào nguyên tắc âm dương và ngũ hành sinh khắc biến hóa.

Theo thông lệ, Âm thịnh thì Dương suy, và ngược lại. Còn Ngũ Hành thì sao? Kim thì khắc Mộc (nói cho dễ hiểu: cũng như lấy cây kiếm bằng kim loại mà chặt vào cây gỗ), Mộc khắc Thổ (vì cây mọc thì đâm thủng vào đất và hút chất bổ của đất), Thổ khắc Thủy (vì đất hút nước), Thủy khắc Hỏa (vì nước dập tắt được lửa), và Hỏa thì khắc Kim (lửa nóng làm chảy kim loại ra). Dựa vào sự khắc chế này, nếu một người bị bệnh vì ngũ hành trong người họ mất quân bình điều hòa, ví dụ như là “Hỏa vượng” (hành Hỏa trong người họ nhiều quá), thì thầy thuốc phải cho họ dùng một thứ thuốc gì đó có nhiều chất “Thủy” để chế ngự bớt chất “Hỏa” trong người bệnh nhân đi, hoặc chất “Kim”, để bồi bổ vào hành “Kim” đang bị khắc chế trong cơ thể bệnh nhân. Nhưng chất “Kim” hay “Thủy” này ở đâu ra? Không đâu khác hơn là ở trong các loại cây cỏ, vì mỗi loại cây cỏ đều có nhiều hay ít ở một tỉ lệ nào đó các chất âm dương ngũ hành. Như trên đã nói là vị đắng thì thuộc hành Kim. Ta cũng sẽ được biết rằng vị ngọt là thuộc hành Thổ, vị chua thuộc hành Mộc, vị mặn hành Thủy và vị cay hành Hỏa. Vì lý do này mà các thầy lang khi lên núi kiếm thuốc đôi khi phải nếm thử các thứ cỏ cây coi có vị gì. Đặc biệt củ Nhân Sâm thì đủ cả ngũ hành, do đó mà Nhân Sâm thường được coi là bổ nhất trong các loại thuốc bổ, là vì nó bổ đều về mọi mặt. Khi mẹ con tôi ăn củ kiệu, tôi thường nói đùa với con tôi rằng “sở dĩ ta thấy củ kiệu ngon vì nó có đủ mọi mùi vị, mặn chua cay ngọt đắng, và như thế là ăn củ kiệu sẽ được bổ đều tất cả lục phủ ngũ tạng...”

Nhắc đến lục phủ ngũ tạng, thì ta nên biết lục phủ là sáu túi chứa và ngũ tạng là năm cơ quan bộ phận. Những cơ quan đó là: Phổi thuộc hành Kim (như đã nói ở trên), tim thuộc hành Hỏa, lá lách (hay tụy tạng) thuộc hành Thổ, gan thuộc hành Mộc, và thận thuộc hành Thủy. Lục phủ

cũng liên quan tới ngũ tạng rất nhiều:

Bao tử thuộc hành Thổ, bàng quang thuộc hành Thủy, túi mật thuộc hành Mộc, ruột non thuộc hành Hỏa, và ruột già thuộc hành Kim, (còn phủ thứ sáu chỉ là cả ba ngăn lớn trong thân mình để đựng tất cả mọi bộ phận, cơ quan trong người).

Nói về màu sắc thì màu trắng thuộc hành Kim như trên đã nói, màu xanh thuộc hành Mộc (quý vị nào hay ăn rau xanh thì bổ gan), màu vàng thuộc hành Thổ (vị nào hay ăn chất ngọt thì bao tử được bồi bổ, và một thứ thuốc trị bệnh bao tử người Việt Nam hay dùng rất là công hiệu, đó là bột nghệ viên với mật ong: bột nghệ màu vàng thuộc hành Thổ, và mật ong ngọt cũng thuộc hành thổ do đó không lạ gì môn thuốc này trị bao tử là phải rồi. Quý vị nào yếu bao tử cũng nên coi chừng không nên ăn đồ chua nhiều, vì vị chua thuộc hành Mộc, mà Mộc thì khắc Thổ, ăn chua là hại thêm cho bao tử của quý vị).

Khi nào trời rất nóng thì bạn thích uống nước rau má cho mát có đúng không? Rau má có vị như thế nào nào? có phải là nó đắng không? Trời nóng tức là nhiều mặt trời thì Hỏa vượng, mà Hỏa thì khắc Kim, như thế là trong người bạn sẽ thiếu chất Kim, chất đắng thuộc hành Kim, bạn dùng thêm chất đắng vừa bổ phổi vừa thấy mát mẻ trong người, vì Kim sinh Thủy mà.

À quên tôi chưa nói với các bạn về Ngũ Hành sinh ra nhau như thế nào:

Kim sinh Thủy (nói cho dễ hiểu và dễ nhớ là kim loại thì chảy ra thành nước), Thủy sinh Mộc, tức là nước nuôi nấng cho cây mọc lớn lên, Mộc sinh Hỏa, vì gỗ có thể đốt lên để hóa thành ra lửa, Hỏa sinh Thổ, vì sau khi lửa đốt xong rồi thì còn lại tro đất, và Thổ sinh Kim, vì trong đất thì có kim loại. Cũng nhờ biết được những nguyên tắc này mà thầy thuốc Bắc cất thuốc để bồi bổ cho những người yếu đuối một bộ phận nào đó trong cơ thể.

Đọc tới đây, có thể có một vài bạn hoài nghi nói rằng: “Sao mà kỳ vậy? Sao không thấy khoa học Tây Phương nói về ngũ

hành, mà chỉ thấy nói đến âm điện tử (electron), dương tử (proton), và trung hòa tử (neutron) mà thôi?” Thật ra là khoa học Tây Phương chưa được thấu đáo đó thôi. Các nhà bác học Tây Phương đã nhận xét thấy sự hiện hữu của vô số hạt vi tế, còn nhỏ hơn hạt âm điện tử rất nhiều, và cũng vì chúng nhỏ quá nên họ nhận thấy là muốn quan sát được chúng thì khó khăn vô cùng. Biết đâu đó chẳng là những hạt đã tạo ra được tính chất của “vật chất”, bao gồm có “ngũ hành”, như là vài nhân vật đặc biệt người Trung Hoa cổ đã tìm ra từ nhiều ngàn năm nay, nhưng với phương tiện thô sơ, họ đã không có cách nào chứng minh cho ta thấy được, cũng như nhà bác học Albert Einstein đã cho chúng ta một công thức về sự liên quan giữa vật chất và năng lượng ($E = \frac{1}{2} mc^2$) mà ông không đưa ra một chứng minh, ngoài sự kiểm chứng bằng quả bom nguyên tử. (Cũng nên nói thêm là theo bài phỏng vấn những người bạn của ông Einstein trong cuốn băng Video “A. Einstein” của PBS nói về quan niệm và triết lý của ông ta, thì ông Einstein luôn quan niệm rằng ông ta có một sự cảm thông đặc biệt với God – hay Thượng Đế – và nhờ vậy ông đã tìm ra được cái công thức đã làm ông được cả thế giới ngưỡng mộ, vì một ngày kia, khi mà năng lượng dầu khí đã được tiêu thụ hết, thế giới sẽ phải dùng đến năng lượng nguyên tử, nếu không muốn rơi vào tình trạng của thời đại trước đây nhiều ngàn năm, khi con người chưa dùng tới cơ khí).

Huyền Châu

(còn tiếp)

NGHĨ VỀ ĐÊM KỶ NIỆM 200 NĂM

ĐỨC MẸ HIỆN RA TẠI LA VANG

TẠI VẬN ĐỘNG TRƯỜNG SANTA ANA (11 JUL 98)

*"Em gửi về cho anh dăm bao thuốc lá
Anh đốt cuộc đời cháy mòn trên ngón tay.
Gửi về cho mẹ dăm chiếc kim may
Mẹ may hộ con tìm gan quá đọa đày..."*

Từng lời, từng lời ca chậm rãi vang lên trên vận động trường Santa Ana như từng mũi kim châm vào lòng của người nghe đêm hôm ấy. Ca sĩ Việt Dũng đã mang lại cho khán thính giả sự trầm lặng và bùi ngùi xúc động khi anh cất cao giọng hát, với tất cả tấm lòng cho quê hương Việt Nam dấu yêu, trong đêm kỷ niệm 200 năm ngày đức Mẹ La Vang tại vận động trường Santa Ana hôm 11 tháng 7 1998 vừa qua.

*"...Gửi về cho chị dăm ba xấp vải
Chị may áo cưới hay chị may áo tang.
Gửi về cho em kẹo bánh thơm thưng
Em ăn cho ngọt vì Đời nhiều cay đắng.
Con gửi về cho cha một manh áo trắng
Cha mặc một lần khi ra pháp trường phơi thây..."*

Tôi hầu như không cầm nổi nước mắt, phải ngậm cú mặt và khẽ nhắm mắt lại để ngăn dòng lệ chực trào ra. Ngồi lặng nhìn xung quanh, tôi có cảm giác mười mấy ngàn người trong đêm ấy đều như tôi, nước mắt cứ chực trào ra.

*"Gửi về Việt Nam nước mắt đong đầy,
mơ ước một ngày quê hương sẽ thanh bình"*

Cộng đồng Công Giáo Việt Nam tại Hoa Kỳ đã tổ chức đại lễ kỷ niệm ngày đức Mẹ hiện ra tại La Vang, Việt Nam. Cách đây hai trăm năm, những tín đồ theo đạo Công Giáo bị triều Nguyễn bách hại và cấm đoán. Khi tới đường cùng, một số tín đồ ẩn trú tại La Vang đã cầu

nguyện khi tuyệt vọng. Đức Mẹ đã hiển linh với nhóm tín đồ trên. Hai trăm năm đã qua, Đạo Công Giáo lớn mạnh trên quê hương Việt Nam. Tại hải ngoại, cộng đồng Công Giáo đã tổ chức thành công đại lễ kỷ niệm ngày đức Mẹ La Vang tại miền Nam California, Hoa Kỳ. Nhưng trong nước, nhà cầm quyền cộng sản đã hạn chế không cho những người Công giáo long trọng tổ chức đại lễ tại La Vang. Nhà cầm quyền cộng sản Việt Nam đã hạn chế việc di lại trong khu vực La Vang. Nhớ lại thời Việt Nam sống dưới ách thuộc địa của người Pháp, dân chúng vẫn có đầy đủ tự do trong các việc tín ngưỡng tôn giáo.

Vừa qua trong một cuộc họp báo của đức tổng giám mục Sài Gòn Phạm Minh Mẫn, vị tổng giám mục đã tuyên bố "Việt Nam không có tự do tôn giáo". Ngay sau đó, Đảng cộng sản đã họp kín về vấn đề đối phó với tôn giáo tại Việt nam. Phật giáo cũng đang phải đối phó với vấn đề mà một quan chức trong ủy ban tôn giáo nhà nước đã tuyên bố "không nên nhớ tới ngày Phật đản".

Ngày 11 tháng 7 năm 1998 vừa qua đã đánh dấu niềm tin vào một tương lai thanh bình cho Công giáo tại Việt Nam nói riêng và cho cả một dân tộc Việt Nam nói chung. Sự vỗ tay nồng nhiệt mà mọi người dành cho ca nhạc sĩ Việt Dũng khi anh giới thiệu bản "Một món quà cho quê hương" và "Lời kinh đêm" cho thấy cộng đồng người Việt nam tại hải ngoại vẫn thăm cầu nguyện và rất quan tâm cho đồng bào trong nước đang phải sống ngột ngạt, mất tự do dưới ách thống trị của đảng cộng sản tại Việt Nam. Bầu trời và không gian như ngừng hẳn lại khi lời ca của Việt Dũng vượt không gian rót vào tâm tư của từng người trong sân vận động Santa Ana hôm ấy...

*Em gửi về cho anh một cây bút máy
Anh vẽ cuộc đời như ước vọng mong manh.*

Gửi về cho mẹ dăm gói chè xanh

Mẹ pha hộ con nước mắt đã khô cần...

"Mỗi người Công giáo là một chiến sĩ truyền giáo" đã được treo trong sân vận động. Đối diện là hàng chữ "Năm xưa các thánh tử vì Đạo", "Hôm nay chúng ta nguyện theo chân các ngài" như là một quyết tâm đấu tranh trước vấn đề không có sự tự do tín ngưỡng tại Việt Nam hiện nay. Đại lễ đã diễn ra với sự tham dự của mười mấy ngàn người Công giáo, cùng với các đại diện của các ban, ngành và tổ chức tại miền Nam California. Vị tân tổng giám mục địa phận Los Angeles cũng có mặt trong buổi lễ đồng tế cùng mười mấy vị linh mục. Ca sĩ Anh Dũng và Hương Lan cũng tham gia cùng các ca đoàn tại cộng đoàn St. Polycarp, Westminster, và St. Columban trong ngày. Đêm ca nhạc sau buổi lễ có sự hiện diện của các ca sĩ, nhạc sĩ nổi tiếng tại miền Nam California như Việt Dũng, Như Mai, Anh Dũng v.v., cùng ban nhạc Asia.

Tại Việt Nam, giáo hội Công giáo cuối cùng đã tổ chức thành công đại lễ kỷ niệm ngày đức Mẹ La Vang trong ba ngày 13, 14, 15 tháng tám, 1998 vừa qua. Đảng cộng sản đã thất bại trong việc làm giảm tầm mức quan trọng của đại lễ này. Họ đã cố sức tạo ra những khó khăn, cản trở trong suốt quá trình chuẩn bị đại lễ. Nào là "khu vực nguy hiểm vì bom, mìn của cuộc chiến", nào là nước uống đã bị nhiễm trùng v.v... Tệ hại và đáng khinh thường hơn khi đảng cộng sản đã ngăn chặn dòng người hành hương về La Vang, Quảng Trị, một cách hết sức trắng trợn và đê hèn. Những tin đồn tại các miền quê đã bị "công an" tới nhà "hỏi thăm" để ngăn cản họ đi hành hương. Tại các thành thị, các chỗ thuê xe bus được chỉ thị treo bảng "hết xe" nếu đi về Quảng Trị. Tại hải ngoại, tất cả các sứ quán của Việt Nam đều không trả lời cho các đơn xin du lịch về Việt Nam trong trung tuần tháng tám vừa qua. Chính Lê Khả Phiêu, tổng bí thư của đảng cộng sản Việt Nam cũng đã từng tuyên bố "không nên tổ chức rầm rộ vì kinh tế đang suy sụp; phải tiết kiệm"! Một số người làm truyền thông tại hải ngoại trong cộng đồng Nam California đã

nói diều cọt rằng "cái lối tính về kinh tế như ông Phiêu thì hèn gì mà nước Việt Nam không xếp áp chót trong danh sách các quốc gia nghèo nhất thế giới". Cho dù gì đi chăng nữa, giáo hội Công giáo Việt Nam đã hiên ngang vượt qua tất cả các rào cản với niềm tin vào sức mạnh hiệp nhất.

Lấy trí nhân để thay cường bạo

Đem đại nghĩa để thắng hung tàn

(Nguyễn Trãi, Bình Ngô Đại Cáo)

Đức Tổng giám mục địa phận Sài gòn Phạm Minh Mẫn đã chủ trì đại lễ khai mạc ngày thứ năm 12 tháng 8, 1998, đức Hồng y Phạm đình Tụng chủ trì đại lễ bế mạc. Ước tính có hơn hai trăm ngàn lượt người hành hương về La Vang (thuộc tỉnh Quảng Trị, miền Trung Việt nam) với khoảng hơn một trăm ngàn người đã dự lễ ngày cuối cùng, thứ bảy 15 tháng tám 1998. Nhà cầm quyền cộng sản tại Việt Nam cuối

cùng đã phải nhân nhượng giáo hội Công giáo, hạn chế tới mức tối thiểu sự hiện diện của công an trong các buổi lễ để giữ cho sự trang nghiêm. Ngoài ra, nhà cầm quyền cộng sản cũng đã hợp tác với ban tổ chức buổi lễ trong các việc cung cấp nước miễn phí cho giáo dân và những người tham dự.

Trước những ngày này, trong và ngoài nước đều lo lắng trước cuộc đối đầu giữa Công giáo và đảng cộng sản tại Việt Nam có thể xảy ra. Nhưng điều lo lắng trên cuối cùng đã không xảy ra, phần lớn là do ý chí quyết tâm của mọi giới trong giáo hội Công giáo Việt Nam. Một giáo dân công giáo đã từng tuyên bố với phóng viên báo chí "đã đến lúc chúng tôi cần có quyền tự do thực sự, chúng tôi chán ngán quyền tự do chỉ được hứa hẹn trên giấy tờ hoặc trên đầu môi chót lưỡi của các nhà chính trị".

KH



"Em bảo anh đi đi
Sao anh không dừng lại
Em bảo anh đừng đợi
Sao anh vội về ngay...???"

Trời ơi là trời!!! Rõ là lảm chuyện! Bọn con gái và lũ con trai kia sao cứ mãi làm những điều quá ư là khó hiểu — muôn đời khoái tạo ra những khúc mắc trong tâm tư, những nỗi buồn vu vơ... tùm lum có, xen lẫn vài chút nhớ nhung dễ...ghét nào đó cứ từ từ, len lén xâm chiếm trọn cả cõi lòng... Và mỗi lần như thế, mình biết phải tâm sự (hay méc) cùng ai đây nhỉ??? Y Nguyên mời tất cả bạn trẻ “đồng cảnh ngộ” hãy đến với Y Nguyên để nhỏ to, thâm thì chút thôi.

Y Nguyên

Y Nguyên ạ,

Tại sao phái nữ là phái đẹp hả Y Nguyên? Ngu Ngơ hỏi thật đó. Nhiều lúc Ngu Ngơ thấy phái nữ tốn thật nhiều thời giờ mới đẹp chứ còn phái nam thì lúc nào cũng đẹp tự nhiên... Y Nguyên có thấy con sư tử "male" đẹp hơn con sư tử "female" không, rồi con gà trống cũng đẹp hơn con gà mái, con vịt xiêm đực cũng đẹp hơn con vịt xiêm cái, con đế cồ lửa đực cũng đẹp hơn con đế cái... Như vậy giống đực mới là giống đẹp chứ phải không Y Nguyên??? — **Người Ngu Ngơ**

Ừ nhỉ! Con gà trống, con vịt xiêm đực, con đế cồ lửa trống, hay con sư tử đực đều đẹp hơn mí con cái đó hé. Nhưng những cái mà Ngu Ngơ mới vừa tự khen là đẹp lại là quan niệm riêng của loài người về mí con vật đó thôi. Nhiều khi những thứ mà mình nghĩ là đẹp đối với "species" của mình chưa hẳn là dễ thương đối với loài vật đâu nha. Biết đâu chừng trong cặp mắt xanh của mí nàng gà mái, vịt xiêm, hay sư tử cái... kia thì cái đuôi dài thòng của anh gà trống mọc cả chùm lĩa chĩa tùm lum, quá ư mất trật tự; cái bộ lông óng ả nhiều sắc của chàng vịt xiêm thì lờ lợt đủ màu, không đúng mỹ thuật, chẳng hợp thời trang; và cái bờm của cậu sư tử thì thiệt chẳng khác gì cái bụi nhùi mà Y Nguyên để dành lau bếp... Còn về vẻ đẹp của phái nữ thì đã được sự phán xét và công nhận từ đấng mày râu 4 nghìn văn hiến nay rồi. Lời ca ngợi nét đẹp thật sự của phái nữ

nằm trong đủ mọi thể văn thơ nhưng họ vẫn tiếp tục mần thơ khen hoài, khen mãi vì không có giấy bút nào tả cho trọn vẻ đẹp của phái yếu, phái nữ, hay phái đẹp đâu Ngu Ngơ ạ! Còn về tại sao phái nữ nếu đã đẹp sẵn rồi mà sao cứ ham trang điểm... thì để Y Nguyên mách cho Ngu Ngơ cái bí mật lâu đời... Phái nữ, vốn được trời sanh ra có nhan sắc nghiêng thùng đổ nước, có giọng nói ngọt ngào, réo rắt, có dáng đi yếu điệu, nhẹ nhàng, kiêu sa, có mắt long lanh thơ mộng, có mũi... í chết... Y Nguyên lại lảm bút kẹt vào cái khúc văn không bao giờ dứt này nữa rùi... Tóm lại, các nàng biết mình đẹp, nhưng vì thiếu hiểu được nỗi lo sợ thâm kín của phái nam : tủi thân cục mịch, quê mùa, khó ưa, xấu xí (hì hì...) mà lỡ cả đám con trai hổ thẹn, kéo nhau lên núi ẩn thân, tránh xa sự dèm pha của nhân loại v.v...bỏ phái nữ lại bơ vơ một mình... Cho nên nhiều nàng đã biết điều mà tự động bỏ ra hàng giờ để tìm cách che giấu bớt cái vẻ đẹp tự nhiên của mình trong phấn son đó thôi! Nhưng đôi khi trang điểm cũng có thể vô tình "lộng lẫy hoá" phái nữ thêm ra — Em xinh em đứng dưới sinh cũng xinh ấy mà! Cho nên mới... có sự hiểu lầm của Ngu Ngơ ngày hôm nay đó!

Tại sao tay con gái... mát vậy hả Y Nguyên??? — **Ngạc Nhiên**

Y Nguyên xin chúc mừng cho Ngạc Nhiên... có cặp mắt chưa bị loạn thị, hay bạn đã tìm ra được ý trung nhân ở bên Alaska. Chú

hồi đó tới giờ có nhiều Ngạc Nhiên Nam khác đã mách với Y Nguyên rằng tay con gái...nóng lắm. Biết bao nhiêu cặp mắt của đấng mày râu đã bị nổ đom đóm bởi bàn tay con gái vì cái tội liễu đó ghen!

Lo Âu quen anh ấy lâu rồi, ảnh hiền lắm, không bao giờ ăn hiếp Lo Âu cả. Nhưng sách tử vi nói ảnh mạng Thủy, còn Lo Âu thì mạng Thổ. Mạng Thủy thường ăn hiếp mạng Thổ, có thiệt vậy không hả Y Nguyên? — **Lo Âu**

Thường thường thì mạng Thủy sẽ ăn hiếp mạng Thổ. Nhưng phải coi lại nơi sanh của Lo Âu ở đâu may ra có thể phá tướng được. Nếu Lo Âu sanh ở miền núi, vùng đất đỏ, vùng chim ca vượn hú, vùng khỉ ho cò gáy, vùng đồi thị lấy muối thì mạng của Lo Âu sẽ là mạng "THỔ DÂN". Nếu mạng Thổ Dân thì sẽ đánh bẹp mạng Thủy. Chúc Lo Âu có mạng THỔ DÂN nha.

Y Nguyên ơi, mình muốn có bạn gái mà sao mình sợ quá, vì người ta thường nói con gái hay la hét khi gặp bất cứ chuyện gì lắm, Y Nguyên cho mình biết ý kiến phải làm sao đây? — **Húi Cua**

Bộ Húi Cua chưa nghe người ta nói hai người đàn bà cộng dí một con đzít là thành một cái chợ sao? Hông la hét thì làm sao mà gọi là con gái chứ...? Nếu mà Húi Cua hông muốn lên chùa tu cho yên tĩnh, mà muốn quen dí con gái thì Y Nguyên chỉ còn có hai cách cho Húi Cua thôi nghe. Một là mỗi lần đi gặp con gái thì nhớ mang theo

hai cái nút chai, nhét vô hai cái lỗ tai là yên chuyện, lúc đó đại bác bắn cũng hông nhằm nhờ hướng chỉ là tiếng la hét của các nàng. Hai là học theo bài của bác Chí Phèo trong truyện của Nam Cao, người đẹp Thị Nở là một thì bác Chí Phèo nhà ta là mười, dzậy là các cô phải chịu thua thôi, tại vì cổ họng cũng như màng nhĩ của Húi Cua bảo đảm là phải dày hơn là của mấy cổ mà... "Dĩ Độc Công Độc" là như vậy đó...

Buồn Thiu là bạn cô ấy từ khi còn học community college cho tới lúc lên University. Buồn Thiu thích cô ấy lắm nhưng không dám nói, mà hình như người ta cũng biết điều đó. Hôm sinh nhật tuần rồi của cô ấy, Buồn Thiu tặng một đóa hồng thật đẹp và một lá thư... Hôm nay cô ta gởi tặng Buồn Thiu một đóa hồng trắng... Vậy nghĩa là sao hở Xí Mụi? — **Buồn Thiu**

Wow! Hoa hồng bên ni bán mắc thí mô. Vậy mà hai bạn cứ gởi hoa tặng qua tặng lại cho nhau kiểu này... tsk tsk... Y Nguyên nhớ mí lúc tan lớp học ưa lên leo rào trở ngược vào sân trường để bẻ vài nhánh hồng tự tặng cho mình... lại bị ông lao công bắt gắp... ổng mắng cho Y Nguyên một trận...ui chu choa nhớ lại làm tui tủi thân quá... hu hu... Well, anyway... trở lại cái vụ bó hoa hồng trắng của cô bạn Buồn Thiu. Hồng trắng thường để tượng trưng sự trong trắng, thơ ngây. Để Y Nguyên chép lại một vài ngôn ngữ của loài hoa ưa được tặng nhau nhất để nếu lỡ mai một hai người vẫn cứ lặng thinh mà dùng hoa hồng làm ngôn ngữ cho nhau thì Buồn Thiu sẽ biết chút đỉnh mà trả lời lại với cô ấy há.

Hoa hồng đỏ: Tình yêu nồng nàn — Anh yêu em

Hoa hồng trắng: Tình yêu trong trắng — Em chả biết tình yêu là gì

Hoa hồng vàng: Tình bạn — Mình không nên yêu nhau

Hoa hồng nhung: Tình yêu cuồng nhiệt — Yêu... quá xá là yêu

Mưa Tháng Bảy

Bây giờ mưa tháng bảy
Để tôi biết yêu người
Cành hoa phượng nở trễ
Tờ lưu bút mực phai...

Tôi ngỡ ngang, nào hiểu
Khoảnh khắc tôi và em
Chỉ một trời định mệnh
Mà dường như không liền

Mây mang màu ngũ sắc
Em khoác áo vàng anh
Tôi si mầu nắng lụa
Em nhạt hạt nắng hanh

Bên kia sông, chèo gửi
Hoa nở rộ cuối hè
Chùng như em tôi vẫn
Làm nhụy hoa ngủ quên...

Biết tình tôi không nghĩ
Tôi thầm hỏi về em
Mẫu mắt trong em vẫn
Chưa vẫn chút ưu phiền
Em tôi ngây thơ quá
Tôi không nở lòng trao
Phiền muộn trong cuộc sống
Thay chút tình ngọt ngào
Mưa hạ chợt bối rối
Có lẽ hiểu lòng tôi
Mành mưa chùng chùng xuống
Mưa ái ngại cho tôi?

Tôi yêu em nhiều lắm
Tình tôi hóa tình si
Mưa hạ chiều tháng bảy
Thương tình tôi lỡ thì...

Nguyễn Ngọc-Quỳnh Thi

9 tháng 7, 98



những lý do đơn giản đã làm CON GÁI “MẾT” CON TRAI

1) Vào một buổi chiều mưa rơi tầm tã, hai đứa tan lớp học, che chung một cây dù để đến chỗ đậu xe. Đến nơi, quần áo của bạn vẫn còn khô ráo trong khi đầu tóc, cặp tóc, và toàn thân của bạn đều bị mưa tạt ướt sũng.

2) Mỗi khi băng qua đường, bạn lại tự động xẹt từ bên trái của bạn qua bên phải như có thể dùng thân của bạn để chặn lại những chiếc xe đang đợi ở đèn đỏ nếu có lỗi chúng tuột thắng mà đâm thẳng vào hai đứa.

3) Khi bị “ép” xem một truyện phim tình cảm ướt át vì bạn thích—vào một khúc phim hay, bạn bắt gặp bạn thật tình theo dõi một cách thích thú, nhưng sau đó bạn lại chối phăng là chẳng thích phim đó tí nào.

4) Bạn ghét nhạc trữ tình, nhưng lại lén mua một cuốn CD đầy những bài nhạc ấy để dành nghe riêng chỉ vì bạn đã từng nói “Em thích nghe bài này lắm!”.

5) Bạn lúc nào cũng oang oang cái giọng ồ ồ khi nói chuyện với bạn bè—nhưng lại đổi thành một giọng nhẹ nhàng, nhỏ nhẹ mỗi khi nói chuyện với bạn.

6) Bạn chịu “nhường” tay lái cho bạn vì bạn đòi lái thử—và rồi ngồi sượng ngắt ở trong ghế hành khách kế bên, cột dây an toàn chằng chịt, trợn trắng nhìn những chiếc xe bạn phóng qua mặt, láo liên liếc cái đồng hồ tốc độ, nhưng lại không bao giờ mở miệng chỉ trích cách bạn lái xe.

7) Lúc bạn buồn ngủ, nơi tựa đầu êm ấm và lý tưởng nhất là... vai bạn.

8) Tóc của bạn lĩa chĩa nhìn cứng như

rễ tre, nhưng thật ra cũng rất mềm mại khi bạn vuốt thử (nhất là khúc tóc mềm như nhung ở cái ót mới hót của bạn).

9) Shopping đối với bạn là một cực hình, nhưng lại vui vẻ nhận lời chịu chờ bạn đi, và còn kiên nhẫn đứng cầm bóp đợi bạn trước phòng thử đồ.

1) Cách bạn vẫn thường ngửa đầu ra phía sau, hí mắt cười ròn tan khi biết được về một chuyện “xí hổ” của bạn.

11) Khi bỗng dưng bạn im lặng và trầm ngâm, bạn cũng trở nên im lặng theo một cách ngớ ngẩn.

12) Khi bạn đang chơi một môn thể thao ưa thích, và đánh được một cú banh (hay quần vợt) tuyệt cú mèo—

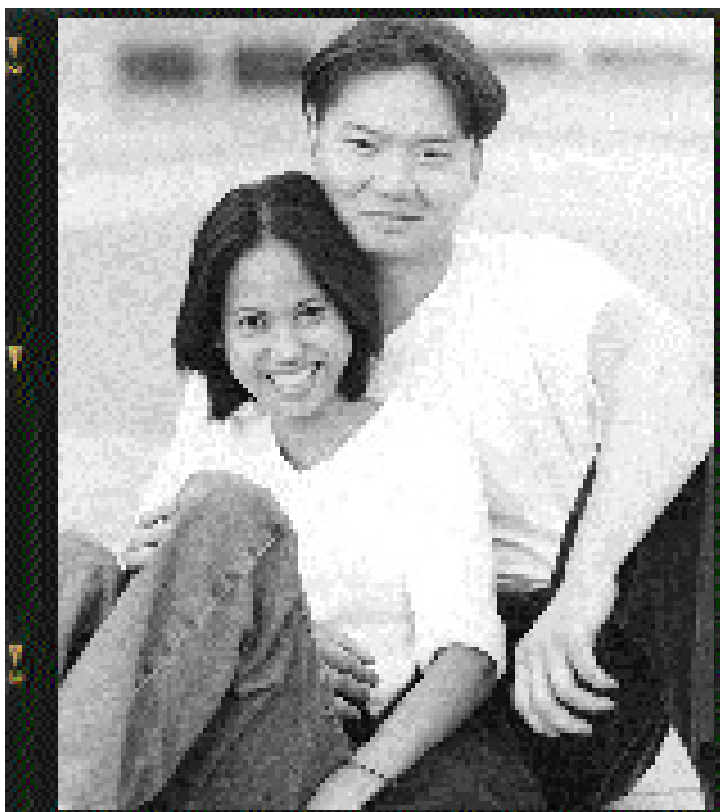
bạn liếc liền về phía bạn ngồi coi thử xem bạn có thấy được cái cú có một không hai đó không.

13) Cách bạn cười hiền hòa và nựng lên con nít khi bạn nghĩ rằng chẳng có ai nhìn thấy được ở chung quanh.

14) Bạn lúc nào cũng chạy vòng vòng, cố gắng làm những việc cho bạn vui lòng—nhưng thật ra bạn chỉ muốn bạn ngồi yên cạnh bên mình bạn mà thôi.

15) Và bạn cứ nghĩ rằng bạn có thể ngăn chặn hết những điều gì muộn phiền hay đau lòng xảy ra cho bạn—nhưng lại không biết rằng điều làm cho bạn đau lòng nhất là thấy bạn buồn hay đau khổ.

Xí Mụi Sư Tầm



Lan Anh Trần, MI

Đã chuyển lời chào của Lan Anh tới BBT Non Sông rồi đó. Nhớ gửi bài về Non Sông thường xuyên Lan Anh nhé. Khi nào có dịp bay qua Cali một chuyến nha, nhớ đừng quên ghé thăm tụi này đó!

Thân mến.

Nguyễn Xuân Khải, PA

Không có gì vui bằng khi được biết một độc giả tận miền xa xôi Pennsylvania vẫn tìm đọc và gửi bài về Non Sông. Miền nông thôn ấy bình yên lắm phải không Khải? Non Sông rất mong nhận được thêm nhiều sáng tác thơ, truyện ngắn, hay tùy bút của Khải lắm đó!

Thân.

Bùi Công Khanh, CA

Cám ơn anh đã gửi về cho Non Sông tập ký sự "Giấc Mơng Mười Năm". Khi nào về Little Saigon thì nhớ ghé tòa soạn thăm tụi em nha!

Tình thân.

Bác Cao Già

Cám ơn bác đã gửi thư về khen ngợi báo Non Sông. Những lời bác viết trong thư như "... tạp chí Non Sông là tiếng nói và tâm hồn của tuổi trẻ, đóng góp không nhỏ vào mảnh vườn văn hóa Việt hải ngoại..." Những lời viết đó như một liều thuốc bổ khuyến khích tinh thần của chúng cháu trong ban biên tập.

Kính.

Về Nguồn Foundation

Đã nhận được đặc san Về Nguồn và những tài liệu khác của Về Nguồn rồi. Hy vọng năm tới Non Sông sẽ "kéo" nguyên đoàn đi dự trại hè Về Nguồn đó.

Mến.

Hoàng Vi Kha, NJ

Lâu lắm không nhận được tin của Vi Kha, không hiểu chàng thi sĩ miền Đông Bắc đã phiêu bạt giang hồ ở tận chốn nào mà chẳng thấy tăm hơi gì hết vậy? Cuối năm nay nếu có du ngoạn qua miền nam Cali, nhớ ghé dự ngày kỷ niệm 10 năm Non Sông nhé.

Mong tin.

Tử Diễm, Toronto, Canada

Đọc xong bài "rau muống luận" của TD, ban biên tập nhiều người không còn muốn ăn... seafood nữa. Mỗi khi kéo nhau đi ăn thì cứ rau muống xào mà order thôi. Rất mong nhận được tiếp những loạt bài về các loại rau, như rau mồng tơi, rau đay, rau lang, rau bí, rau dền, rau xà lách, rau tía tô, rau ngò gai, rau... cho các anh chị em trong ban biên tập được thêm phần... thon thả.

Duy Cường, Memphis

Đã nhận được file của DC. Cám ơn nhé. Non Sông đang thực hiện tuyển tập giải viết văn lần 1. Sẽ gửi cho DC khi in xong. Mong DC sẽ tiếp tục góp mặt trong giải viết văn lần 2 tổ chức vào cuối năm nay.

Thân.

Thủy Tiên, Phoenix, AZ

Đã nhận bài của TT. Ban Biên Tập sẽ duyệt đăng cho số tới. Mong TT tiếp tục gửi những sáng tác mới nhất cho NS.

Thân.

Nắng Mới, Germany

Mới nhận báo mới của các bạn. Bài vở thật dễ thương. NS sẽ để báo ở trụ sở Tổng Hội, và sẽ giới thiệu Nắng Mới tới các bạn sinh viên miền Nam Cali. NS sẽ gửi cho các bạn các số báo mới nhất. Cám ơn.

Lê Tạo, San Diego, CA

Những bài viết điểm sách của anh thật sâu sắc, NS đã đăng hết. Viết tiếp thêm cho NS sớm nhé.

Bé Ngoan, Arlington, TX

Bài thơ "Nhớ Mẹ" của bé đọc thật là cảm động. NS hân hạnh đăng trong số này như một bó hoa gửi đến các bà Mẹ nhân mùa Vu Lan báo hiếu.

Nguyễn Ngọc Quỳnh Thi, Hawaii

Bài thơ "Mưa Tháng Bảy" của QT như đã làm cho mùa hè miền Nam Cali dịu mát đi nhiều. Mong sẽ nhận được thêm những sáng tác mới của QT về mùa Giáng Sinh cho số báo tới.

Mến.

Sắc luật chống hối lộ nhắm vào các nhân viên chính phủ

Thủ tướng Phan Văn Khải của Việt Nam trong tháng Tám qua đã ký một sắc luật bắt buộc nhân viên chính phủ phải khai báo tài sản trong một nỗ lực nhằm ngăn chặn hối lộ. Một nhân viên của phủ Thủ Tướng đã cho biết là: "Quyết định này nhằm chống lại tệ tham nhũng. Các nhân viên chính phủ sẽ phải khai báo tài sản hiện tại nhưng sẽ không bị hỏi về nguồn gốc của các tài sản này. Những dữ kiện thu thập được sẽ được dùng trong tương lai." Điều này có nghĩa là nếu tài sản của một nhân viên chính phủ tăng đáng kể từ năm này sang năm sau thì sẽ bị điều tra triệt để. Sắc luật này bắt buộc các nhân viên chính phủ sẽ phải khai báo tài sản trị giá hơn 50 triệu đồng Việt Nam (tương đương \$3,600 Mỹ kim). Các tài sản hiện tại và tương lai phải khai báo bao gồm nhà, đất, và các tài sản cá nhân khác. Tờ nhật báo Nhân Dân cho biết thêm rằng sắc luật này cũng sẽ áp dụng đối với các nhân viên lãnh đạo trong các công ty của chính phủ. Ngoài ra sắc luật này sẽ ngăn cấm các người có thân nhân nắm giữ các chức vụ cao cấp trong các văn phòng hay công ty được vào làm việc tại các nơi đó. Mục tiêu của đạo luật này cũng nhắm vào các nhân viên cao cấp của các ủy ban nhân dân trên cả nước. Thêm vào đó, theo sắc luật này những sự khiếu nại về việc tham nhũng của các nhân viên chính phủ sẽ phải được giải quyết trong vòng bảy ngày.

Có những điều đáng ngờ vực trong quyết định này của chính quyền Việt Nam. Đầu tiên là đạo luật đã vô tình hay cố ý không ghi rõ là số trị giá tài sản phải khai báo sẽ áp dụng cho từng loại tài sản hay tổng tài sản. Theo một nhân viên chính phủ thì từ ngữ trong sắc luật đã không rõ ràng. Điều đáng nói là chỉ có nhân viên chính phủ mới bị khai báo tài sản mà các đảng viên cao cấp của đảng Cộng Sản Việt Nam sẽ không phải khai báo. Theo lý luận của một nhân viên văn phòng phủ Thủ Tướng thì theo nguyên tắc, chính phủ

không thể ban hành luật lệ cho các cấp lãnh đạo trong đảng. Ngoài ra sắc luật này ngăn cấm nhân viên chính phủ không được chuyển tiền ra nước ngoài và phải chuyển về lại Việt Nam các khoản tiền đã chuyển ra ngoài. Đây chỉ là một hình thức vi trên thực tế, các nhân viên chính phủ không bao giờ chuyển tiền qua các cơ quan hay các ngân hàng chính thức, mà bằng nhiều ngõ ngách bí mật và bất hợp pháp khác nhau ra nước ngoài.

Vào tháng ba vừa qua, ông Khải đã đề cập đến một "bệnh dịch" tham nhũng tại Việt Nam nhưng khẳng định tuyên bố rằng tham nhũng không lan đến các giới lãnh đạo cao cấp. Điều này hoàn toàn mang tính chất tuyên truyền khi chính những tay lãnh đạo cao cấp nhất của Việt Nam, với rất nhiều quyền lực, chính là những tay giàu có nhất qua các hành động tham nhũng lớn và tinh vi nhất. Các nhà kinh doanh cho biết rằng khó mà đo lường được sự thiệt hại về kinh tế do việc hối lộ tại Việt Nam nhưng sự thiệt hại này đang tăng dần.

Các nhà tranh đấu cho tự do, dân chủ, và nhân quyền tại Việt Nam được tự do

Trong tháng Chín vừa qua chính quyền cộng sản Việt Nam đã quyết định trả tự do cho 5219 tù nhân, là con số lớn nhất từ trước tới nay, nhân dịp kỷ niệm ngày quốc khánh của nước Việt Nam cộng sản. Trong số những người được thả có các nhân vật đấu tranh nổi tiếng cho tự do, dân chủ, và nhân quyền tại Việt Nam. Tổ chức Ân xá Quốc Tế gọi việc trả tự do này là một điều đáng mừng và hy vọng rằng đây sẽ là một bước ngoặt cho nhân quyền tại Việt Nam.

Hai trong số những nhân vật đấu tranh nổi tiếng được trả tự do lần này gồm giáo sư Đoàn Viết Hoạt và bác sĩ Nguyễn Đan Quế. Đại sứ Hoa Kỳ tại Việt Nam, ông Pete Peterson đã ngỏ lời chào mừng tin trả tự do này và cho biết rằng chính phủ Hoa Kỳ chấp nhận cho cả hai nhà tranh đấu này được định cư tại Hoa Kỳ. Bộ trưởng ngoại giao kiêm thủ trưởng chính phủ Việt Nam Nguyễn Mạnh Cẩm cho biết cả hai ông Hoạt và Quế được quyền rời khỏi Việt Nam và họ phải rời

khỏi Việt Nam để đổi lấy việc trả tự do. Ông cũng cho biết rằng việc trả tự do có được một phần do sự can thiệp của nước ngoài. Việc thả giáo sư Hoạt và bác sĩ Quế đã được các chính phủ Tây Phương và các tổ chức nhân quyền thế giới tán dương. Chính phủ Hoa Kỳ cho biết rằng việc trả tự do cho hai nhân vật đấu tranh này sẽ cải thiện mối giao hảo giữa Hoa Thịnh Đốn (Washington) và Hà Nội. Tuy nhiên ông Lee McLenny, phát ngôn viên Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ, đã khuyến khích Hà Nội hãy tiến xa hơn và trả tự do cho tất cả các tù nhân chính trị tại Việt Nam.

Giáo sư Đoàn Viết Hoạt năm nay 55 tuổi, là một nhà văn và nhà báo, đã bị cầm tù từ năm 1976 đến năm 1988. Sau đó đã bị bắt vào năm 1990 và ba năm sau bị tuyên án tù 15 năm cho các hành động lật đổ chính quyền. Trước khi bị bắt lại vào năm 1990 ông đã phát hành một tờ báo chui ủng hộ dân chủ mang tên Diễn Đàn Tự Do, nhằm kêu gọi bãi bỏ đảng Cộng Sản và hình thành hệ thống đa đảng. Mặc dầu ít được biết đến tại Việt Nam, nơi mà chính quyền nắm giữ các cơ quan truyền thông, trường hợp của ông đã được Quốc Hội Âu Châu và Hiệp Hội Báo Chí Thế Giới can thiệp. Năm nay Hiệp Hội Báo Chí Thế Giới đã trao tặng giải thưởng Cây Viết Vàng Cho Tự Do cho việc đấu tranh cho tự do báo chí của ông.

Trên chuyến bay sang Bangkok, Thái Lan ông Hoạt cho biết là ông không muốn rời khỏi Việt Nam, ông yêu mến đất nước Việt Nam và muốn cống hiến cho tự do và dân chủ. Ông đã rời khỏi Việt Nam sang định cư tại Hoa Kỳ vì lý do bạo bệnh và sự suy nhược sức khỏe quá độ.

Một nhà ly khai khác, bác sĩ Nguyễn Đan Quế năm nay trong khoảng ngũ tuần đã bị bắt năm 1990 và bị kết án 20 năm tù vào năm 1991 vì đã ủng hộ cuộc cách mạng cho dân chủ và tham gia vào các hoạt động lật đổ chính quyền. Theo các tổ chức nhân quyền thế giới, bác sĩ Quế đã bị cầm tù từ năm 1978 đến năm 1988 vì đã đòi hỏi nhà cầm quyền tôn trọng nhân quyền. Sau khi được trả tự do vào tháng Chín vừa qua bác sĩ Quế đã quyết định ở lại Việt Nam

và tiếp tục công cuộc đấu tranh. Sau một thời gian giằng co, chính quyền Việt Nam đã cho phép ông được ở lại với phu nhân của ông.

Đảng Cộng Sản Việt Nam đã nắm giữ chặt quyền hành và hiếm khi khoan dung cho các nhà ly khai chính trị dù chính phủ đã áp dụng những cải cách kinh tế rộng lớn vào cuối thập niên 80. Chính quyền Việt Nam cũng khăng khăng từ chối đã giam giữ các tù nhân chính trị hay tôn giáo tại Việt Nam và tuyên bố rằng những tù nhân này bị bắt vì đã vi phạm luật lệ tại Việt Nam. Tổ chức Ân Xá Quốc Tế có trụ sở tại Luân Đôn, Anh Quốc đã công bố danh sách 54 tù nhân chính trị tại Việt Nam. Trong khi đó các tổ chức cộng đồng tị nạn người Việt tại hải ngoại tuyên bố có khoảng 1000 tù nhân chính trị hiện bị giam giữ. Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ trong một bản báo cáo về nhân quyền được công bố vào tháng Giêng vừa qua liệt kê khoảng 200 tù nhân chính trị.

Một nhân vật tranh đấu khác là hòa thượng Thích Trí Siêu đã được thả ra từ trại tù ở tỉnh Đồng Nai. Hòa thượng Thích Trí Siêu, một sử gia nổi tiếng của Phật Giáo Việt Nam năm nay cũng trong độ tuổi ngũ tuần đã bị kết án 20 năm tù vào năm 1984 vì "âm mưu lật đổ chính quyền".

Ngoài ra Văn Phòng Thông Tin Phật Giáo Quốc Tế cho biết hai hòa thượng Thích Quảng Độ và Thích Tuệ Sỹ cũng đã được trả tự do. Hòa thượng Thích Quảng Độ năm nay vào khoảng 70 tuổi đã bị cầm tù 5 năm với một tội danh kỳ lạ và chỉ có ở nước Việt Nam cộng sản, là đã liên quan đến việc gửi các tiếp liệu đến cho các nạn nhân lũ lụt vào năm 1984. Trong khi đó hòa thượng Thích Tuệ Sỹ, trong độ trung ngũ tuần, đã bị kết án tù 20 năm vì đã toan tính lật đổ chính quyền. Hai vị sư này thuộc tổ chức Phật Giáo Thống Nhất Việt Nam tại miền Nam Việt Nam. Sau năm 1975 các tổ chức tôn giáo đều bị chính quyền cấm hoạt động hoặc quản lý chặt chẽ. Ngoài ra chính quyền còn thành lập các tổ chức tôn giáo của chính phủ mà người dân quen gọi là các tổ chức tôn giáo quốc doanh. Tổ chức Phật Giáo Thống Nhất Việt Nam đã bị chính quyền cộng sản Việt Nam cấm hoạt động kể từ năm đó. Văn Phòng Thông Tin Phật Giáo Quốc Tế là mạng lưới thông tin của

tổ chức Phật Giáo Thống Nhất Việt Nam tại hải ngoại.

Hai công dân Hoa Kỳ gốc Việt Nam là ông Lý Tống và ông Trần Jimmy cũng đã được trả tự do trong dịp này.

Vào tháng 9 năm 1992, ông Lý Tống một cựu phi công không lực Việt Nam Cộng Hòa đã cưỡng đoạt chiếc máy bay của hãng Hàng Không Việt Nam trên đường từ Thái Lan sang Việt Nam, và đã thả 50 ngàn tờ truyền đơn chống chính quyền cộng sản Việt Nam xuống bầu trời thành phố Hồ Chí Minh, trước là Sài Gòn thủ đô của miền Nam Việt Nam. Sau đó ông đã nhảy dù xuống đất với dự định lãnh đạo một cuộc cách mạng mà ông hy vọng sẽ theo sau việc thả truyền đơn, nhưng ông đã bị bắt. Trước đó, vào năm 1980 ông đã trốn thoát khỏi trại cải tạo của cộng sản và đã vất vả trốn thoát tìm tự do bằng đường bộ qua các nước Đông Nam Á. Ông đã trở thành công dân Hoa Kỳ và lấy được bằng Cao Học (Master) về Chính Trị Học tại Đại Học New Orleans (University of New Orleans) vào năm 1990.

Riêng ông Trần Jimmy đã bị tuyên án tù 20 năm vào năm 1993 vì đã âm mưu cho nổ bom tại thành phố Hồ Chí Minh.

Các cơ quan truyền thông tại Việt Nam đều do chính phủ nắm giữ và kiểm soát chặt chẽ. Trong khi đăng tin về cuộc ân xá này, các tờ báo đều hầu như không đề cập đến các nhà đấu tranh trên. Các nhà đấu tranh trên được biết đến nhiều tại hải ngoại hơn tại chính đất nước Việt Nam.

Chính quyền Việt Nam đã trả tự do cho hầu hết các nhà chỉ trích sắc bén chống đảng Cộng Sản cầm quyền trong dịp ân xá này. Tuy nhiên các nhà phân tích vẫn không rõ có phải đây là sự báo trước của việc nới lỏng chính trị tại Việt Nam hay không, và họ cho rằng phải có ít nhất vài tháng trước khi có những dấu hiệu chắc chắn rằng chính phủ Việt Nam sẽ cho phép nhiều sự tự do dân chủ hơn hiện hành. Theo bà Demelza Stubbings, một nhà nghiên cứu về Đông Nam Á của tổ chức Ân Xá Quốc Tế thì việc trả tự do cho các nhân vật ly khai chủ chốt này chưa từng xảy ra tại Việt Nam. "Những người này là những người nổi tiếng nhất và là những nhà ly khai chính trị và tôn giáo bị cầm tù lâu nhất tại Việt Nam.

Họ là những nhà Nguy Kinh Sinh (Wei Jingsheng) của Việt Nam", theo lời so sánh của bà với các nhà đấu tranh Trung Quốc lưu vong tại Hoa Kỳ vào cuối năm ngoái. Bà cũng cho biết là việc thả nhiều nhân vật đấu tranh nổi tiếng này là một điều đáng nói. Tuy nhiên, sự trắc nghiệm này sẽ có câu trả lời vào những tuần và tháng tới, rằng có phải đây là việc trả tự do không điều kiện hoặc là các nhà đấu tranh được trả tự do với điều kiện phải im tiếng. Trong một cuộc phỏng vấn với hãng tin Reuters, ông Nguyễn Mạnh Cẩm, ngoại trưởng của Việt Nam đã bào chữa cho thành tích nhân quyền tại Việt Nam và nói rằng Hà Nội đã mời nhiều người đến viếng thăm đất nước để chia sẻ lập trường về sự tự do dân chủ và nhân quyền này. Tuy tuyên bố như vậy, chính quyền Việt Nam đã ngăn cấm không cho các cơ quan thông tấn quốc tế đến những vùng có nông dân nổi dậy để đưa tin về những sự đấu tranh cho quyền công dân của những người dân này.

Việc trả tự do cho các nhà đấu tranh nổi tiếng này cho thấy Hà Nội đã chịu nhiều áp lực từ các chính phủ Tây Phương, các nhóm đấu tranh cho nhân quyền và các tổ chức và cá nhân người Việt tị nạn yêu nước tại các cộng đồng người Việt hải ngoại. Đồng thời chính quyền Việt Nam có thể nhìn thấy rằng việc tổng giam các nhà đấu tranh sẽ cản trở những quan hệ tốt đẹp hơn với Hoa Kỳ và các quốc gia Âu Châu. Việc trả tự do cũng là cách để chính quyền Việt Nam cố chứng minh cho chính phủ Hoa Kỳ và các nước trong Cộng Đồng Âu Châu về việc nới lỏng sự tự do dân chủ tại Việt Nam hòng thu hút thêm nhiều sự đầu tư từ các nước này. Việc trả tự do này chắc chắn cũng là cách để làm giảm sức đấu tranh của các tổ chức và cá nhân người Việt tị nạn yêu nước tại các cộng đồng Việt Nam hải ngoại, khi các nhân vật đấu tranh không còn bị giam cầm hay đã đi định cư tại nước ngoài.

Trong nỗi vui mừng từ những thành công trong việc tranh đấu đòi tự do cho những nhà ly khai này, các tổ chức và cá nhân người Việt tị nạn tại các cộng đồng hải ngoại đang tiếp tục đẩy mạnh các mặt trận đấu tranh, và tiếp tục tiếp sức cho các nhà đấu tranh khác đang và sẽ nổi lên tại Việt Nam.

Việt Nhân